

OPINIÓ

ALFONS DALTOT

# Enric Prat de La Riba fundador de la Mancomunitat Catalana

■ Enric Prat de la Riba, el 1914, fa cent anys, constituí la Mancomunitat Catalana, admirable institució d'autogovern. En fou el primer president. Gran patrici, el seu exemple d'home honrat i patriota és digne d'imitació.

Prat de la Riba va néixer a Castellterçol el 1870, d'una família humil. Cursà la carrera de Dret a la Universitat de Barcelona. Fou president de la Unió Catalanista. Prengué part de la redacció de les Bases de Manresa, un estudi seriós envers l'autonomia de Catalunya. Fundador de la Lliga Regionalista, director del diari La Veu de Catalunya, portaveu del partit polític més tard anomenat La Lliga Catalana de Cambó i Abadal. Autor de l'obra cabdal *La nacionalitat catalana*, llibre de plena actualitat. La Mancomunitat Catalana, institució d'autogovern de Catalunya, fou autoritzada el 1913 pel govern de Madrid que presidia Eduardo Dato.

Si Prat de la Riba visqués avui, què pensaria de Catalunya? Una crisi econòmica ha paralitzat les indústries que en els anys del seu govern renaixien amb esperança i prosperitat. La crisi ha deixat sense feina milers de catalans. Càritas ha de sostenir la supervivència de moltes famílies.

De Madrid es pretén que Catalunya sigui equiparada a una província espanyola sota una Constitució obsoleta. Madrid proclama que Catalunya és Espanya i pretén ofegar l'oficialitat de la llengua catalana. Unes lleis estatals des de la pseudodemocràcia vulneren l'esperit i la fe de Torras i Bages.

No tinc cap dubte que avui Prat de la Riba aspiraria a una Catalunya sobirana, unides totes les comarques per impulsar l'agricultura, la indústria i el comerç. Per exaltar la cultura i els valors dels cristianisme. Per infondre l'esperit empresarial en la joventut i obrir fonts de treball. Per a, des de La Caixa i la banca finançar els catalans emprenedors, per a aixecar la indústria.

Prat de la Riba voldria avui una Catalunya que governés la pròpia economia. Que fos responsable de les seves lleis. Amb una hisenda pròpia i unes estructures pensades des de Catalunya. Uns tribunals de justícia independents.

Unes escoles per a propagar la cultura i la ciència i enriquir la parla catalana, per a barrar el pas a la competència deslleial estrangera, causa principal de la crisi industrial.

Coneixedor del poble català, Prat de la Riba no necessitaria referèndums per demanar al rei una Catalunya sobirana. Tenia prou personalitat. Recolzat en les estructures europees, sabria que avui no és possible a Espanya un cop d'estat a l'estil de Primo de Rivera que desmantellà la Mancomunitat, en temps de Puig i Cadafalch, el seu successor. Prat de la Riba seria partidari d'una Catalunya plena i Europa li hauria de dir que sí.

Prat de la Riba era un polític admirat pels catalans de cor del seu temps i dels anys que seguiren; empresaris, obrers, pagesos, intel·lectuals, músics, literats i també bisbes i sacerdots. Gent de bé, que



«Coneixedor del poble català, Prat de la Riba no necessitaria referèndums per demanar al rei una Catalunya sobirana»

pels seus ideals el 1936 sofriren la persecució i els dolors de la revolució anarco-marxista implantada a Catalunya, sota el govern de Lluís Companys. Aquesta revolució també hauria perseguit a mort Enric Prat de la Riba. ■



Francesc A. Picas  
escriptor

## Calidoscopi

■ Diumenge a la tarda. Després de molts dies rúfols, un càlid vent del sud fa amable la pasjada. A la tarda el sol, lliure de núvols que l'oclueixin, fa l'entremaliat amb les fulles dels arbres bressolades pel vent. Esclatants verds. Verds foscos, verds clars, verds lluminosos i verds contrast. Arreu, la mateixa disbauxa de colors. Tots semblants, però sempre una mica diferents.

Ja sé que sembla impossible. Sembla massa casualitat, però tant les coses inesperades com les casualitats, de vegades, passen. Un amic-conegut de tota la vida, que setmanes enrere havia fet una enginyosa definició de les eleccions anomenant-les "un calidoscopi per a adults", tot veient el meu embadaliment amb el paisatge, se'm va apropar dient-me: "Què? Un altre calidoscopi?". Jo, ja sabia què volia dir. Imatges lluent i atractives, però desesperadament repetitives. Un calidoscopi (del grec antic *calós eidos*, imatge/ *scopéo*, observar) és un tub que conté tres espills, entre les quals hi ha diversos objectes de color i forma diferent, les imatges dels quals es veuen multiplicades simètricament en anar girant el tub mentre es mira per l'extrem oposat. Però, ves per on! Aquella descripció que ben poques setmanes abans, em va semblar prou ajustada, aquesta tarda ja no ho era. Els arbres, la llum i les fulles van obrir l'exemple. Semblava el mateix, però no ho era pas. Eren, precisament, les diferències allò que ho feia encisador. I el resultat de les eleccions que ERC o Podemos van convertir la "coneguda repetició" en una innegable diferència. L'Església (curiosament, sempre sembla la mateixa cosa, però en realitat, no pas). Ja m'heu entès, vull dir l'Església catòlica, amb més de 2000 anys d'experiència en el negoci, ha estat la primera d'adonar-se'n. Toca diferència. I ben ràpid que s'hi han posat! Aquesta volta, estic convençut que la coincidència és casual, i no pas causal. Però, tal i com passa amb alguns acudits, no saps ben bé per què, però té gràcia. Mira que dir-se Iglesias (el líder de Podemos) i àdhuc ser un renovador. I, anomenant-se així, alhora ser contemporani d'un Papa (també renovador), però de (la) *Iglesia*. Conscient que la gent vol canvis i no pas repeticions, se salta la "Constitució Catòlica": "el celibat no és un dogma". A aquest Papa, francament, li fóra més escaient dir-se Paco I. Però això, tant li fa. Un altre, guanyen suport. Un suport que equival a un evident, i alhora insospitat, triomf de la diferència. Donaran suport els Podemos a la reforma de l'"Església constitucional"? Podemos, sí o no Podemos? ■



Josep Matas  
alfonsdaltot@hotmail.com